

TONE RAKOVČAN:

Mlakarjeva Ivka.

(† 26. X.)

alostno se je glasila njena povest...

Živela je, živela brezskrbno, veselo, kakor živi nešteto otrok, ljubila je svet, ljubila vse, kar jo je v bližini obdajalo. — Pa dihnil je strupen dih, mladi plamenček je še enkrat živo vzplapolal — pa ugasnil za vedno.

Kako prijazna je bila Mlakarjeva Ivka! Rdeča usteca ko črešnje vedno na smeh, okrogla, zdrava ličeca in tako lepo modre oči, da bi zanje odtrgal z nebes zvezdico, ki mi je sijala vsak večer, ter jo zamenjal. Njen glasek je trepetal, pa vriskal, plakal, pa tožil, a zvenel, kot bi rahlo potegoval lok po strunah, ki jih je napela roka veselja.

Ljubila je najbolj mamico, svojo največjo srečo. Kako dobra je bila do nje!

Prišli so zimski večeri, večeri, v katerih se je naslonila njena glavicica na mamino srce, ko je čutila mamica, da ima vendar še nekaj na svetu — in čudno — pri srcu ji je postalo tesno. — Kaj, ko bi ta cvet usahnil!

Zažvižgala je zunaj burja, težka misel je šla v materino srce — ne, mlademu cvetu prizanese usoda. — In stisnila je mamica svojo Ivko k sebi, Ivka pa jo je gorko poljubila...

Priskakljal je v kuhinjo bratec Janko.

»Mamica, zapojmo!«

»Da, Ivka, zapojmo —«

In zapel je njen glasek tiho, otožno:

„Kje so moje rožice . . .“

Mamica pa je spremljala še bolj tiho, da se je potopila v pesem sreče vsa hiša, da se je topilo v materinem veselju srce, ki je ljubilo Ivko, in ki ga je Ivka ljubila z vso ljubeznijo.

Prišla je pomlad — minilo je poletje, porumeneli so bregovi, rožice so venele, ptičke so pevale zadnje pesemce ter se poslavljale pod okencem — kjer je ležala Ivka.

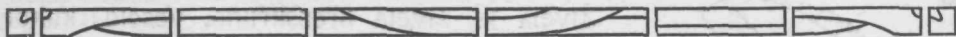
Bleda ličeca je imela, blede usteca, zaprte oči, bel venec krog glave — tako kot bi spala. V sklenjenih rokah je držala razpelo, ob znožju pa so ji gorele svečice smrti.

Plakala je mamica, plakal je bratec — a Ivka se ni zdramila...

Prišla je jesenska noč. Zvezde so blestele kot solze, skozi noč je šla pesem. Tam nekje iz dalje je prinesel vetrec glasove fantov, ki so prepevali:

Pojdi, zvezda, plavaj v daljo,
nekaj v srcu mi veli —
da dekletce sredi kože
bolno v postelji leži . . .

Ivka pa je spala že doli koncem vasi pod gomilo in na njenem grobu je
rastel krvav nagelj.

Oj, povejte!

*Oj, hitri vetrovi,
povejte mi vi,
kako se za carja
moj sinko bori?*

*Oj, zvezdice jasne
in blede vaš soj,
povejte, kje sin
se nahaja nocoj?*

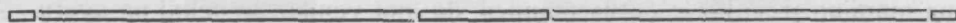
*Saj vetri hiteči
in zvezde vedo,
da materi sinko
se vrnil ne bo . . .*

*Oj, bistri potoček
in biserni val,
povej, če moj sinko
na polju je pal?*

*Vetrovi so veli,
potoček šumljal,
odgovora materi
sivi ni dal.*

*Vzdihuje, vprašuje
matjuška zaman,
čez bojno ravnino
pa kraka gavran . . .*

Davorinov.

Zimska pesemca.

*Ostrigla jesen te je, zemljica,
kot ovčico belo, bolno,
a glej, zdaj dobila nazaj si spet
to mehko, belčkano volno.*

*Spomladi kot deklica v rožah si vsa,
kot velik, čudolep svet,
kot ptičice drobne ti hodijo deca
med rožice pisane pet.*

*Poleti: pšenica sklasi se visoka,
zažvižga si kmetič brezbrizen.
Jesen; porjavi zopet pisana loka,
spet janček si ostrižen, ponižen.*

*Ej, da tudi meni bi bilo tako:
zdaj gorek kožušček kot janček ponižen,
spomladi ves mlad, poleti vesel,
pa čeprav na jesen tudi ubožec ostrižen.*

Cvetko Gorjančev.

